

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 12. 2012
COM(2012) 748 final

2012/0346 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii Únie v spoločnom výbore zriadenom Európsko-stredozemskou dočasnou dohodou o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny (OOP) v prospech Palestínskej samosprávy pre Západný breh a pásma Gazy na strane druhej vo vzťahu k uskutočňovaniu akčného plánu ESP pre EÚ a Palestínsku samosprávu

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Palestínska samospráva (PA) a Európske spoločenstvo (ES) po prvýkrát uzavreli zmluvné vzťahy v roku 1997, keď ES a Organizácia pre oslobodenie Palestíny (OOP) uzavreli v prospech Palestínskej samosprávy dohodu o dočasnom pridružení v oblasti obchodu a spolupráce. Na základe tejto dohody bol v máji 2005 podpísaný akčný plán európskej susedskej politiky pre EÚ a Palestínsku samosprávu, a to na obdobie 3 až 5 rokov.

V tomto rámci sa vzťahy medzi EÚ a Palestínou v posledných rokoch výrazne posunuli dopredu, pričom sa obnovila činnosť spoločného výboru, vznikli prvé štyri podvýbory a začal prebiehať politický dialóg. Na palestínskej strane Palestínska samospráva dokázala, že je schopná byť plnohodnotným partnerom európskej susedskej politiky (ESP) v zmysle aktívneho zapojenia a plodných výmen. Na strane EÚ prelomové závery Rady pre zahraničné veci z 8. decembra 2009 vytýčili cestu k obnove spolupráce EÚ s Palestínskou samosprávou prostredníctvom deklarovaného záväzku EÚ „ďalej rozvíjať svoje bilaterálne vzťahy s Palestínskou samosprávou s ohľadom na spoločné záujmy, a to aj v rámci ESP.“ Tento vývoj vyplýva zo skutočnosti, že palestínska strana preukázala zvýšené kapacity uskutočňovať svoj reformný program a zapájať sa do ESP.

Platnosť súčasného akčného plánu uplynula 30. júna 2012 a odvtedy je platný nový akčný plán, ktorý je postavený na dlhodobej podpore EÚ voči úsiliu Palestínskej samosprávy o budovanie štátu. V rámci príprav na tento nový akčný plán sa počet podvýborov zvýšil zo štyroch na šesť, aby sa zlepšilo monitorovanie akčného plánu. Nové podvýbory sú v plnej miere zosúladené s novým akčným plánom.

Vzťahy medzi EÚ a Palestínou sa rozvíjajú na pozadí celkovej zmeny politickej situácie v tejto oblasti a v kontexte určujúcej úlohy a pridanej hodnoty EÚ pri globálnom spravovaní vecí verejných.

V spoločnom oznámení pre Parlament a Radu pod názvom *Nová reakcia na meniace sa susedstvo: preskúmanie Európskej susedskej politiky* bol načrtnutý nový prístup, ktorého cieľom je vyššia miera rozlišovania umožňujúca jednotlivým partnerom rozvíjať vzťahy s EÚ na základe vlastných zámerov, potrieb a možností, ale aj na základe obojstranne adresnej zodpovednosti a určitého záväzku voči univerzálnym hodnotám ľudských práv, demokracie a právneho štátu, ako aj kapacít uskutočniť spoločne dohodnuté priority. V spomínanom oznámení sa uvádza, že EÚ sa bude usilovať o zjednodušenie a zjednotenie politicko-programového rámca, a to prostredníctvom akčných plánov ESP a pomoci EÚ zameraných na menší počet priorít podložených jasnejšími kritériami. V tomto novom akčnom pláne sú jednoznačne vytýčené prioritné ciele privilegovaného partnerstva medzi EÚ a Palestínskou samosprávou pri zohľadnení osobitných okolností Palestínskej samosprávy a obmedzenia jeho činnosti.

Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) v úzkej spolupráci s útvarmi Komisie a členskými štátmi EÚ usporiadala prieskumné rozhovory s PA, ktoré prinieslo dohodu o návrhu akčného plánu. Akčný plán zahŕňa obdobie troch až piatich rokov. Na nedávnom spoločnom výbore EÚ – OOP, ktoré sa uskutočnilo 13. februára 2012, strany zúčastnené strany vzali na vedomie pokračovanie odborných rokovaní o novom spoločnom akčnom pláne ESP pre EÚ a PA. Ukončenie odborných konzultácií jednotlivé strany oznámili prostredníctvom výmeny listov.

Akčný plán ESP teda bude zásadným referenčným nástrojom, ktorým sa budú usmerňovať naše bilaterálne vzťahy s Palestínskou samosprávou v nadchádzajúcich rokoch. ESP bude aj naďalej katalyzátorom, keďže predstavuje jednotný politický rámec založený okrem iného na partnerstve a spoločnej zodpovednosti, ako aj na rozdelení krajín podľa výkonnosti a na individuálnom pridelovaní pomoci.

Európska komisia v prílohe uvádza znenie návrhu rozhodnutia Rady o stanovisku, ktoré má prijať Európska únia v rámci spoločného výboru EÚ – OOP, pokiaľ ide o prijatie odporúčania týkajúceho sa uskutočnenia priloženého akčného plánu.

Komisia preto žiada Radu, aby schválila priložený návrh rozhodnutia Rady.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii Únie v spoločnom výbore zriadenom Európsko-stredozemskou dočasnou dohodou o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny (OOP) v prospech Palestínskej samosprávy pre Západný breh a pásma Gazy na strane druhej vo vzťahu k uskutočňovaniu akčného plánu ESP pre EÚ a Palestínsku samosprávu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na rozhodnutie Rady 97/430/ES z 2. júna 1997 o uzavretí Európsko-stredomorskej dočasnej dohody o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny (OOP) v prospech Palestínskej samosprávy pre západný breh a pásma Gazy na druhej strane, a najmä na druhý pododsek jej článku 3,

so zreteľom na návrh Komisie,

keďže:

- (1) Európsko-stredozemská dočasná dohoda o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny (OOP) v prospech Palestínskej samosprávy (PA) pre západný breh a pásma Gazy na strane druhej (ďalej len „dohoda“), bola podpísaná 24. februára 1997 a nadobudla platnosť 1. júla 1997.
- (2) Zmluvné strany majú v úmysle dohodnúť sa na novom akčnom pláne európskej susedskej politiky pre EÚ a PA, v ktorom sa odráža partnerstvo s „posilneným štatútom“ a ktorý podporí uplatňovanie Európsko-stredomorskej dočasnej dohody o pridružení prostredníctvom vypracovania a prijatia konkrétnych opatrení smerujúcich k dosiahnutiu predmetných cieľov,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia Únie v spoločnom výbore zriadenom na základe Európsko-stredozemskej dočasnej dohody o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny (OOP) v prospech Palestínskej samosprávy pre západný breh a pásma Gazy na strane druhej vo vzťahu k uskutočňovaniu akčného plánu ESP pre EÚ a Palestínsku samosprávu sa zakladá na návrhu odporúčania spoločného výboru, ktoré je uvedené v prílohe k tomu rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

Návrh

ODPORÚČANIE

týkajúce sa implementácie akčného plánu európskej susedskej politiky pre EÚ a Palestínsku samosprávu.

Spoločný výbor,

so zreteľom na Európsko-stredozemskú dočasnú dohodu o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny (OOP) v prospech Palestínskej samosprávy pre západný breh a pásмо Gazy na strane druhej (ďalej len „dohoda“), a najmä na jej článok 63 ods. 2,

keďže:

- (1) Podľa článku 70 dohody prijímú zmluvné strany akékoľvek všeobecné alebo špecifické opatrenia potrebné na splnenie záväzkov vyplývajúcich z dohody a zabezpečia, aby boli dosiahnuté ciele stanovené v dohode.
- (2) Strany dohody sa dohodli na znení Akčného plánu Európskej susedskej politiky pre Európsku úniu a Palestínska samospráva (ďalej len „akčný plán ESP pre EÚ a PA“).
- (3) Akčný plán SPP pre EÚ a PA podporí uplatňovanie dohody prostredníctvom vypracovania a prijatia konkrétnych opatrení zmluvnými stranami, ktoré poslúžia ako praktický sprievodca týmto uplatňovaním.
- (4) Akčný plán má dvojaký účel: stanovuje konkrétne kroky smerujúce k splneniu povinností oboch strán, ktoré sú stanovené v dohode, a poskytuje širší rámec pre ďalšie posilňovanie vzťahov medzi EÚ a PA.

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Jediný článok

Spoločný výbor odporúča, aby strany dohody uskutočnili akčný plán ESP pre EÚ a PA uvedený v prílohe v rozsahu, v ktorom takéto uskutočnenie smeruje k dosiahnutiu cieľov Európsko-stredozemskej dočasnej dohody o pridružení, ktorou sa zriaďuje dočasné pridružení medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Organizáciou pre oslobodenie Palestíny v prospech Palestínskej samosprávy pre Západný breh a pásмо Gazy na druhej strane.

V [...]

Za spoločný výbor

predseda

PRÍLOHA

AKČNÝ PLÁN PRE EURÓPSKU ÚNIU A PALESTÍNSKU SAMOSPRÁVU

POLITICKÝ ÚVOD

Nový akčný plán

Palestínska samospráva (PA) a Európske spoločenstvo (ES) po prvýkrát uzavreli zmluvné vzťahy v roku 1997, keď ES a Organizácia pre oslobodenie Palestíny (OOP) uzavreli v prospech Palestínskej samosprávy dohodu o dočasnom pridružení v oblasti obchodu a spolupráce. Na základe tejto dohody bol v máji 2005 podpísaný akčný plán európskej susedskej politiky pre EÚ a PA. V tomto rámci sa vzťahy medzi EÚ a Palestínou v posledných rokoch výrazne posunuli dopredu, pričom sa obnovila činnosť spoločného výboru, vznikli prvé štyri podvýbory a začal prebiehať politický dialóg. Na palestínskej strane Palestínska samospráva dokázala, že je schopná byť plnohodnotným partnerom európskej susedskej politiky (ESP) v zmysle aktívneho zapojenia do spolupráce a plodných výmen. Na strane EÚ prelomové závery Rady pre zahraničné veci z decembra 2009 vytýčili cestu k obnove spolupráce EÚ s Palestínskou samosprávou prostredníctvom deklarovaného záväzku EÚ „ďalej rozvíjať svoje bilaterálne vzťahy s Palestínskou samosprávou s ohľadom na spoločné záujmy, a to aj v rámci ESP.“¹ Tento vývoj vyplýva zo skutočnosti, že palestínska strana preukázala zvýšené kapacity uskutočňovať svoj reformný program a zapájať sa do ESP. Prvým krokom bolo zvýšiť počet podvýborov ESP, ktoré majú umožniť účinnejší dialóg určený potrebami politikov za plnej účasti občianskej spoločnosti. Vzhľadom na prehĺbovanie nášho dialógu a dospievanie nášho partnerstva tento akčný plán vychádzajúci z dlhodobej podpory úsilia PA o budovanie štátu predstavuje ten správny rámec pre určenie ďalšieho pokračovania.

Partnerstvo EÚ a PA s posilneným štatútom

V posledných rokoch sa vzťahy zamerali predovšetkým na podporu úsilia PA o budovanie štátu, ako je vymedzené v rámci jeho dvojročného vládneho programu z roku 2009 pod názvom *Palestína, skončenie okupácie, vytvorenie štátu*, ako aj *Palestínskeho reformného a rozvojového programu (PRRP) na roky 2008 – 2010*, ktoré EÚ politicky aj finančne podporila. Palestínsky *národný rozvojový plán na roky 2011 – 2013 (NDP)* zlučuje dosiahnuté výsledky predchádzajúcich programov. Palestínska strana pracuje na ambicióznom reformnom programe a rozhodla sa pre strategickú voľbu spojiť svoj hospodársko-sociálny rozvoj s rozvojom EÚ. EÚ ako najväčší a najpredvídateľnejší darca palestínskemu ľudu reagovala a zapojila sa do úspešného úsilia PA o budovanie inštitúcií. Z tohto hľadiska EÚ súhlasí s hodnotením Svetovej banky a ďalších medzinárodných finančných inštitúcií, že „ak palestínska samospráva bude aj naďalej pokračovať vo svojom súčasnom úsilí o vytvorenie

---

¹ Závery Rady pre zahraničné veci, 8. decembra 2009.

inštitúcií a poskytovanie verejných služieb, má dobré východisko pre zriadenie štátu v blízkej budúcnosti.“ Toto hodnotenie zopakovali darcovia na rokovaní styčného výboru *ad hoc* (AHLC), ktorý zvolala vysoká predstaviteľka a podpredsedníčka Komisie Ashtonová 13. apríla 2011 a opäť v septembri 2011 v Bruseli. Na základe správ Organizácie Spojených národov (OSN), Medzinárodného menového fondu (MMF) a Svetovej banky účastníci skonštatovali, že „Palestínska samospráva stojí v kľúčových skúmaných sektoroch na prahu funkčného štátu“ a že palestínske inštitúcie si v porovnaní s inštitúciami v etablovaných štátoch vedú dobre². Darcovia opätovne potvrdili svoje hodnotenie stavu pripravenosti PA, pokiaľ ide o skúmané inštitúcie, na rokovaní AHLC 21. marca 2012 v Bruseli.

EÚ ako globálny hráč v meniacom sa susedstve/svete

Európsko-palestínske vzťahy sa rozvíjajú v premenlivej celkovej politickej situácii v tejto oblasti a v kontexte určujúcej úlohy a pridanej hodnoty EÚ pri globálnom spravovaní vecí verejných, ktorá sa prejavuje v jej aktívnej podpore demokracie, právneho štátu, ochrany ľudských práv a bezpečnosti spolu s dodržiavaním medzinárodných environmentálnych a sociálnych dohovorov, otvoreného obchodu a programu dôstojných pracovných príležitostí.³ Keďže EÚ reaguje na svoje meniace sa susedstvo, najmä arabskú jar, a preskúmava európsku susedskú politiku, má osobitný záujem a zodpovednosť v oblasti aktívnej podpory demokratizácie, ktorá túto oblasť povedie k stabilite a prosperite. Najmä posledné udalosti v susedstve poukázali na to, „že je potrebné zohľadňovať legitímne túžby obyvateľov tohto regiónu vrátane túžob Palestínčanov, pokiaľ ide o štátnu suverenitu.“⁴ EÚ naďalej pozorne sleduje vývoj v súvislosti s palestínskou iniciatívou v OSN.⁵

Palestínska samospráva bude patriť k prvým partnerom nového akčného plánu, v ktorom sa prejaví reakcia na meniace sa susedstvo na základe rozlišovania, adresnej zodpovednosti a spoločného záväzku k univerzálnym hodnotám, medzinárodnému právu, medzinárodným normám ľudských práv, demokracie a právneho štátu. Súčasťou nového prístupu EÚ je užšie politické pridruženie a postupná ekonomická integrácia do vnútorného trhu EÚ pre tých partnerov, ktorí sú ochotní a schopní posunúť svoje reformné ciele dopredu. Jeho cieľom je zvýšiť úroveň rozlišovania, aby každý partner mohol rozvíjať svoje vzťahy s EÚ podľa vlastných zámerov, potrieb a možností, ale aj na základe vzájomnej adresnej zodpovednosti a určitého záväzku k uvedeným univerzálnym hodnotám, ako aj kapacít potrebných na uskutočnenie spoločne dohodnutých priorít⁶. Podvýbory predstavujú ideálny nástroj na monitorovanie uskutočňovania týchto priorít a ich závery sa prejavujú v práci spoločného výboru, ako aj vo výročnej správe EÚ o pokroku.

---

² Zhrnutie predsedníctva, rokovanie AHLC, 13. apríl 2011.

³ Globálna Európa: nový prístup k financovaniu vonkajšej činnosti.

⁴ Závery Rady pre zahraničné veci, 23. mája 2011.

⁵ Závery Rady pre zahraničné veci, 10. októbra 2011.

⁶ Spoločné oznámenie: Nová reakcia na meniace sa susedstvo: preskúmanie európskej susedskej politiky.

Zároveň sa EÚ čoraz intenzívnejšie snaží zamerať svoje prostriedky do oblastí, v ktorých sú najviac potrebné a kde by mohli mať čo najväčší dosah. Preto budú jej vonkajšie nástroje určené palestínskemu ľudu užšie spojené s pokrokom dosiahnutým v uskutočňovaní reforiem. V tomto ohľade bude finančná pomoc EÚ pre palestínsky ľud úzko naviazaná na kľúčové ciele politik stanovené v akčnom pláne. V súlade s osvedčenými postupmi rozvojovej spolupráce budú EÚ a členské štáty spoločne konzultovať a koordinovať prípravu programov.

Dosahovanie cieľov vytýčených v tomto akčnom pláne súvisí s kapacitami riešiť problémy, vzniknuté predovšetkým v dôsledku okupácie, ako aj súčasného rozdelenia na Západný breh a pásmo Gazy, aktuálnej neistoty okolo fiškálnej udržateľnosti palestínskej samosprávy, ako aj stále nedostatočného pokroku v izraelsko-palestínskych mierových rokovaniach. Tieto faktory závažným spôsobom ohrozujú výsledky PA.

Závazok k riešeniu vytvorením dvoch štátov

EÚ opätovne potvrdila svoj záväzok k riešeniu vytvorením dvoch štátov prostredníctvom založenia nezávislého, demokratického a celistvého palestínskeho štátu, ktorý bude spolunažívať s Izraelom. Podpora EÚ vyjadrená perspektíve palestínskeho štátu a legitímnym právam palestínskeho ľudu je konkrétnym prejavom dlhodobého záväzku EÚ k riešeniu vytvorením dvoch štátov.

Obe strany zopakovali svoj záväzok prispievať k spoločnému cieľu nájsť riešenie konfliktu na Strednom východe na základe ďalej rozvedených podmienok.

EÚ vyjadrila svoje pozície, pokiaľ ide o mierový proces na Blízkom východe (MPBV), v Benátskej deklarácii z roku 1980 a odvtedy ich rozvíjala v rámci viacerých záverov Rady pre zahraničné veci z decembra 2009, decembra 2010, mája 2011 a mája 2012, ako aj v stanovisku vydanom v mene EÚ na zasadnutí Bezpečnostnej rady OSN 21. apríla 2011. S odvolaním na berlínsku deklaráciu z roku 1999 EÚ zopakovala, že je vo vhodnej chvíli pripravená uznať palestínsky štát. V súlade s vyhlásením Kvarteta z 23. septembra 2011 bude EÚ aktívne podporovať ďalšie potrebné kroky smerujúce k palestínskej štátnosti a v súlade s platnými postupmi podporí výrazne vyššiu mieru nezávislosti a suverenity palestínskej samosprávy v jeho veciach, a to vrátane krokov, ktoré by napomohli sociálny a hospodársky rozvoj oblasti C.

EÚ znova vyjadruje podporu palestínskemu zmiereniu, ako sa uvádza v záveroch Rady pre zahraničné veci z 23. mája 2011. EÚ sa domnieva, že kým bude Gaza politicky oddelená od Západného brehu, situácia v nej a v jej okolí bude krehká a neudržateľná.

S odvolaním na predchádzajúce závery Rady o MPBV EÚ ďalej vyzýva k okamžitému, udržateľnému a bezpodmienečnému otvoreniu hraničných prechodov, aby cez ne mohli do pásma Gazy a naspäť, a predovšetkým medzi Gazou a Západným brehom, prúdiť humanitárna pomoc, obchodný tovar a ľudia.

EÚ pripomína, že na okupovanom palestínskom území je uplatniteľné medzinárodné humanitárne právo vrátane štvrtého ženevského dohovoru o ochrane civilných osôb⁷. EÚ vyzýva k plnohodnotnému dodržiavaniu medzinárodných záväzkov v oblasti ľudských práv vo vzťahu ku každému palestínskemu väzňovi⁸.

EÚ zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné obnoviť mierový proces s cieľom dosiahnuť riešenie vytvorením dvoch štátov pri úplnom splnení povinností vyplývajúcich z cestovnej mapy a na základe rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN, madridských zásad vrátane výmeny územia za mier, cestovnej mapy, dohôd dosiahnutých medzi jednotlivými stranami a arabskou mierovou iniciatívou, a to prostredníctvom:

- Dohody o hraniciach týchto dvoch štátov na základe línií z 4. júna 1967 s tým, že strany sa môžu dohodnúť na výmene ekvivalentných území⁹. EÚ neuzná žiadne iné zmeny hraníc spred roka roku 1967, a to ani v prípade Jeruzalema, ako tie, na ktorých sa strany dohodnú¹⁰. EÚ znova konštatuje, že osady, deliaci múr postavený na okupovanom území, demolácia domov a vystťahovanie sú podľa medzinárodného práva nezákonné a predstavujú prekážku mieru a hrozbu, že riešenie vytvorením dvoch štátov nebude možné. EÚ sa bude naďalej snažiť zabezpečiť, aby tovar z izraelských osád nebol zvýhodňovaný v rámci dohody o pridružení medzi EÚ a Izraelom a aby sa na osídľovanie nevzťahovalo žiadne financovanie alebo programy EÚ.
- Pripomíname, že EÚ nikdy neuznala pripojenie Východného Jeruzalema. Na rokovaniach bude nutné nájsť cestu, ako vyriešiť status Jeruzalema ako budúceho hlavného mesta dvoch štátov.
- Spravodlivé, realistické a dohodnuté riešenie otázky utečencov.
- Bezpečnostné opatrenia, ktoré vo vzťahu k Palestínčanom rešpektujú ich suverenitu a dokazujú, že okupácia sa skončila a vo vzťahu Izraelčanom chránia ich bezpečnosť, zabráňujú návratu terorizmu a účinne eliminujú nové vznikajúce hrozby.
- Kontrola palestínskeho ľudu nad jeho prírodnými zdrojmi vrátane spravodlivého a primeraného rozdelenia cezhraničných vodných zdrojov, a to v súlade s príslušnými normami medzinárodného práva a s riešením ostatných otázok konečného statusu.
- Hľadanie regionálnych riešení s cieľom dosiahnuť celkový mier na Strednom východe.

EÚ sa naďalej zaväzuje významne prispievať k usporiadaniu po skončení konfliktu.

Tento akčný plán bude zahŕňať obdobie troch až piatich rokov.

---

⁷ Závery Rady pre zahraničné veci, 14 mája 2012.

⁸ Miestne vyhlásenie EÚ o palestínskych väzňoch, ktorí držali protestnú hladovku, 8. mája 2012.

⁹ Závery Rady pre zahraničné veci, 8. december 2009.

¹⁰ Závery Rady pre zahraničné veci, 8. december 2009.

PRIORITNÉ CIELE¹¹

- 1) **Zvýšiť úsilie o vyriešenie konfliktu na Blízkom východe na základe uvedených podmienok a vrátane podpory založenia samostatného palestínskeho štátu.**
- 2) **Prehĺbiť dvojstranné vzťahy v rámci prípravy na uzatvorenie plnohodnotnej dohody o pridružení medzi EÚ a budúcim palestínskym štátom**
  - Viest' a rozvíjať politický dialóg na všetkých úrovniach
  - Zaviesť každoročné stretnutie EÚ a palestínskej strany po vzore asociačných rád, ktoré sa uskutočňujú s ostatnými partnermi ESP.
  - Čo najskôr začať rokovania o plnohodnotnej dohode pridružení, ktorá by sa formálne uzavrela po založení palestínskeho štátu.
  - Zintenzívniť spoluprácu v multilaterálnom rámci vrátane podporou úsilia OSN o vyriešenie regionálnych sporov a šírenie účinného multilateralizmu.
- 3) **Palestínsky štát založený na práve a dodržiavaní ľudských práv vo funkčnom demokratickom systéme s adresne zodpovednými inštitúciami**
  - Chrániť práva občanov, aby mohli užívať základné slobody a ľudské práva vrátane slobody zhromažďovania, slobody prejavu, slobody zhromažďovania, slobody pohybu, slobody náboženského vyznania alebo presvedčenia a slobody médií, a ďalej bojovať proti podnecovaniu k nenávisti prostredníctvom primeraného a v plnej miere uplatňovaného národného právneho rámca, ktorý je v súlade s medzinárodnými normami; chrániť ženy a dievčatá, a to aj odstránením všetkých diskriminačných ustanovení v právnych predpisoch štátu.

Časový priebeh: nepretržitá

Referenčné kritériá: Prijatie právnych predpisov v súlade s povinnosťami ustanovenými v medzinárodných dohovoroch o ľudských právach, plnohodnotné vykonávanie zákona o mimovládnych organizáciách z roku 2000 na celom okupovanom palestínskom území, prijatie právnych predpisov osobitne zameraných na médiá, rozvoj Nezávislej palestínskej komisie pre ľudské práva v súlade s parížskymi zásadami (rezolúcia generálneho zhromaždenia OSN 48/134), úplné vykonanie národného strategického plánu o boji proti násiliu páchaného na ženách, zvýšenie miery zapojenia žien do hospodárskeho života, prijatie komplexnej palestínskej stratégie v oblasti ľudských práv.

---

¹¹ Pre jednotlivé prioritné ciele je stanovený orientačný časový priebeh, a to krátkodobý (1 až 2 roky), strednodobý (2 až 3 roky), dlhodobý (3 až 5 rokov) a nepretržitý (počas celého trvania akčného plánu).

Ukazovatele: správy Nezávislej palestínskej komisie pre ľudské práva, správy o vykonávaní Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) a Istanbulskeho akčného plánu, správy o pokroku ESP

Úlohy EÚ: nepretržitá pomoc pre občiansku spoločnosť a neštátnych účastníkov, obhajovanie a podpora vhodných legislatívnych reforiem a ich uskutočňovanie, podpora obhajcov ľudských práv

- Usporiadanie skutočne demokratických volieb na všetkých úrovniach v súlade s medzinárodnými normami.

Časový priebeh: krátkodobý a potom v súlade s volebným zákonom

Referenčné kritériá: Aktualizovaný register voličov v Gaze a pokračovanie v aktualizácii na Západnom brehu, prijatie novely volebného zákona, prezidentská vyhláška o kalendári volieb, komunálne, prezidentské a parlamentné voľby, zvolanie demokraticky zvolenej Palestínskej zákonodarnej rady (PLC), ktorá dohliada na demokratickú vládu.

Ukazovatele: závery medzinárodných a domácich nezávislých volebných pozorovateľských misií

Úlohy EÚ: politická podpora pre vyhlásenie volieb, a to aj vo východnom Jeruzaleme, nepretržitá podpora ústrednej volebnej komisie a sekretariátu PLC možné vyslanie volebných pozorovateľských misií EÚ (VPM), podpora vydania zaistených palestínskych zákonodarcov¹²

- Vytvorenie nezávislého, nestranného a plne funkčného justície v súlade s medzinárodnými normami, zabezpečenie riadneho a spravodlivého procesu a presadanie súdnych príkazov a rozhodnutí.

Časový priebeh: strednodobý až dlhodobý

Referenčné kritériá: čas potrebný na dokončenie prípadov, počet občanov vo vyšetrovacej väzbe, zriadenie právnej pomoci, prijatie právnych predpisov (trestný zákonník, zákon o mediácii a rozhodcovskom konaní; justičný systém pre mladistvých, správne súdy), úprava jurisdikcie špecializovaných súdov vrátane oddelenia civilných a bezpečnostných súdov a obmedzenia právomocí „vojenských“ tribunálov na vojakov v službe

Ukazovatele: správy Nezávislej palestínskej komisie pre ľudské práva, správy o pokroku v plnení programu Seyada II alebo nasledujúceho, hodnotenia EUPOL COPPS, správy o pokroku ESP

Úlohy EÚ: nepretržitá podpora justície

- Reforma a rozvoj palestínskeho bezpečnostného sektora, inštitucionalizácia občianskej demokratickej kontroly nad

---

¹² Závery Rady z 23. júla 2007.

bezpečnostnými službami a zabezpečenie toho, aby v plnej miere dodržiavali ľudské práva, a to prostredníctvom vhodnej právnej úpravy, zodpovedajúcej odbornej prípravy a mechanizmov zabezpečujúcich adresnú zodpovednosť.

Časový priebeh: strednodobý

Referenčné kritériá: uskutočňovanie prioritných politík palestínskeho národného rozvojového plánu na roky 2011 – 2013 (NDP) v bezpečnostnom sektore, zjednotenie štruktúr riadenia a systémov rozpočtového plánovania tak, aby jednotný systém podliehal ministrovi vnútra a zahŕňal všetky bezpečnostné úrady na okupovaných palestínskych územiach, zriadenie inšpektorátu pre vykonávanie dohľadu nad všetkými bezpečnostnými silami a posilnenie adresnej zodpovednosti ministra vnútra voči verejnosti, prístup nezávislej palestínskej komisie pre ľudské práva do všetkých väzenských zariadení (vrátane zariadení vnútornej bezpečnosti), a to aj bez predchádzajúceho povolenia.

Ukazovatele: správy Nezávislej palestínskej komisie pre ľudské práva, hodnotenia EUPOL COPPS, správy o pokroku ESP

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní podpory pre bezpečnostný a väzenský systém vrátane prípadnej pomoci v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, poskytovať školení v oblasti ľudských práv, podporovať dohodnuté opatrenia vedúce k rozšíreniu oblasti, ktorá z hľadiska bezpečnosti patrí do pôsobnosti palestínskej samosprávy, a rozšíreniu jeho operačnej pôsobnosti na Západnom brehu (v súčasných oblastiach B a C).

- Zintenzívniť úsilie štátu o splnenie Národného rozvojového plánu (2011–2013) a plánov, ktoré po ňom budú nasledovať, v spolupráci s medzinárodnou komunitou darcov.

Časový priebeh: krátkodobý až strednodobý

Referenčné kritériá: uskutočnenie priorít NDP

Ukazovatele: štvrťročné správy ministerstva financií, správy ministerstva pre plánovanie a administratívny rozvoj, výročné správy o monitorovaní Národného rozvojového plánu, správy Svetovej banky a MMF a *ad hoc* styčného výboru

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní finančnej pomoci palestínskemu ľudu vrátane príspevku na fiškálnu udržateľnosť PA a palestínskym utečencom prostredníctvom Agentúry Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov (UNRWA), s výhradou dostupnosti finančných zdrojov, poskytovať technickú podporu na posilnenie administratívnej kapacity palestínskych inštitúcií v rámci prípravy na integráciu do multilaterálneho systému.

4) **Fiškálna konsolidácia a udržateľný hospodársky rozvoj na okupovaných palestínskych územiach**

- Nadviazať na veľký pokrok dosiahnutý pri vytváraní silného systému riadenia verejných financií, a to prijatím záväzku k ďalšiemu zlepšovaniu, najmä pokiaľ ide o interný a externý audit a kontrolu

Časový priebeh: nepretržitá

Referenčné kritériá: celková rozpočtová disciplína, strategické pridelovanie zdrojov a efektívne poskytovanie služieb, zníženie rozpočtového schodku palestínskej samosprávy a jej závislosti na pomoci, zlepšenie výberu príjmov palestínskej samosprávy, odstránenie dotácií na energiu („čisté pôžičky“), uskutočnenie reformy verejnej správy a dôchodkovej reformy, posudzovanie verejných výdavkov a finančnej zodpovednosti a vykonanie nadväzného akčného plánu, prijatie regulačného rámca pre verejné obstarávanie.

Ukazovatele: Štvrťročné správy ministerstva financií, ročné správy o monitorovaní Národného rozvojového plánu, správy Svetovej banky a MMF pre *ad hoc* styčný výbor

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní finančnej pomoci palestínskemu ľudu a sprevádzať túto pomoc opatreniami napomáhajúcimi dlhodobú fiškálnu udržateľnosť palestínskej samosprávy, pokračovať v poskytovaní finančnej pomoci palestínskym utečencom prostredníctvom agentúry UNRWA pod podmienkou dostatočných finančných zdrojov, poskytovať technickú podporu na posilnenie administratívnej kapacity palestínskych inštitúcií pri príprave na integráciu do multilaterálneho systému, podporovať účinnejší výber príjmov palestínskou samosprávou vrátane prijatia zlepšeného mechanizmu na efektívny, transparentný a predvídateľný výber daní a cieľ, ktorý v prospech palestínskej samosprávy uskutočňuje na základe parížskeho protokolu Izrael.

- Zlepšiť správu jednotlivých politík, riadenie štátnej služby a mechanizmy zodpovednosti voči verejnosti vrátane posilnenia kapacít auditu a dohľadu a schopnosti predchádzať podvodom a korupcii a bojovať s nimi.

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: zavedenie decentralizovaného systému základnej správy ľudských zdrojov, decentralizácia interného vládneho auditu, plnenie úlohy výboru pre finančnú a správnu kontrolu ako nezávislého externého audítora podľa noriem stanovených Medzinárodnou organizáciou najvyšších kontrolných úradov.

Ukazovatele: správy palestínskeho ministerstva pre plánovanie a administratívny rozvoj, správy Svetovej banky a MMF pre *ad hoc* styčný výbor. Výročné správy Výboru pre finančnú a správnu kontrolu, posúdenie verejných výdavkov a finančnej zodpovednosti.

Úlohy EÚ: spolupredsedať strategickej skupine pre správu vecí verejných, pokračovať v poskytovaní finančnej podpory, najmä hospodárenie s verejnými financiami, v plnej miere využívať nástroj technickej pomoci a výmeny informácií (TAIEX)

- Podporovať rozvoj konkurencieschopného palestínskeho súkromného sektora, a to aj znížením prekážok rozvoja súkromného sektora na minimum, s cieľom prispieť k dosiahnutiu ekonomickej sebestačnosti Palestíny.

Časový priebeh: strednodobý

Referenčné kritériá: prijatie nových právnych predpisov v oblasti obchodu, aby sa zjednodušila ekonomická aktivita a investície, zriadenie regulačných a technicko-normalizačných inštitúcií vo všetkých hlavných hospodárskych odvetviach.

Ukazovatele: medzinárodne uznávané posudky, napríklad správy Svetovej banky „Jednoduchosť podnikania“, posudky na základe Európsko-stredozemskej charty pre podniky.

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní finančnej pomoci pod podmienkou dostupnosti finančných prostriedkov, v plnej miere využívať nástroj TAIEX, pokračovať v obhajovaní postavenia pozorovateľa v Svetovej obchodnej organizácii pre palestínsku stranu, čo by bol prvý krok smerom k rokovaniam o jej prístupí k WTO.

- V rámci tohto celkového úsilia cielene podporovať rozvoj pásma Gazy.

Časový priebeh: strednodobý

Referenčné kritériá: Dosiahnutie sektorových ukazovateľov NDP v pásme Gazy.

Ukazovatele: správy palestínskeho ministerstva pre plánovanie a administratívny rozvoj pre *ad hoc* styčný výbor.

Úlohy EÚ: vyzývať k úplnému vykonaniu dohody o pohybe a prístupe z roku 2005, presadzovať ukončení uzavretia pásma Gazy¹³, presadzovať úplné a trvalé odstránenie prekážok pohybu a prístupu ako nevyhnutnej podmienky pre hospodárske oživenie Palestíny a usilovať sa o to, aby palestínska samospráva využívala všetky výhody, ktoré jej náležia na základe existujúcich dohôd a nástrojov.

- Posilňovanie obchodných vzťahov a prijímanie konkrétnych opatrení na zjednodušenie úplného vykonávania dočasnej dohody o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce.

Časový priebeh: strednodobý

Referenčné kritériá: vykonanie dohody o pohybe a prístupe, konkurencieschopnosť palestínskeho súkromného sektora

Ukazovatele: správy Svetovej banky a MMF pre *ad hoc* styčný výbor, údaje o obchode vrátane plnenia poľnohospodárskych kvót

¹³ Závěry Rady pre zahraničné veci, 23 mája 2011.

Úlohy EÚ: pokračovať v podpore palestínskeho súkromného sektoru, uskutočniť balík ekonomických opatrení prijatý ministrami EuroMed, úplne vykonať dočasnú dohodu o pridružení a dohodu o ďalšej liberalizácii v odvetví poľnohospodárskych produktov, spracovaných poľnohospodárskych produktov, rýb a produktov rybolovu, väčšia angažovanosť v otázke rybolovné oblasti pásma Gazy.

- Vypracovať moderný systém ochrany hraníc založený na efektívnej integrovanom riadení hraníc a pokračovať v podpore zvyšovania počtu kvalifikovaných zamestnancov colných úradov v medzinárodných prístavoch.

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: pridelenie prostriedkov z rozvojovej pomoci na správu hraničných prechodov a systém integrovanej správy hraníc, pridelenie prostriedkov na vytvorenie základnej súvisiacej infraštruktúry (územné prepojenie, prístavy, dopravná sieť), vykonanie dohody o pohybu a prístupe.

Ukazovatele: hodnotenie priebehu colného konania palestínskou stranou po jeho sprevádzkovaní, podpora/hodnotenie integrovaného riadenia hraníc na zjednodušenie pohybu osôb a tovaru a zároveň zaistenie bezpečných hraníc

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní pomoci EU, a to aj prostredníctvom spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, poskytovať školenia úradníkom palestínskej samosprávy s ohľadom na ich budúce rozmiestenie na hraniciach, pokračovať v obhajovaní postavenia pozorovateľa v Svetovej obchodnej organizácii pre palestínsku stranu, čo by bol prvý krok smerom k rokovaniam o jej prístupí k WTO.

5) Zintenzívnenie úsilia s cieľom výrazne obmedziť chudobu a sociálne vylúčenie, predovšetkým medzi najviac ohrozenými skupinami ľudí, a zlepšenie sociálnej súdržnosti na okupovaných palestínskych územiach

- Vybudovať udržateľný, spravodlivý a nákladovo efektívny systém sociálneho zabezpečenia.

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: prijatie príslušných právnych predpisov v oblasti sociálnej ochrany vrátane predpisov o dôchodkoch, vytvorenie štátnej databázy chudoby a zraniteľných skupín, úplné vykonanie programu finančnej výpomoci (Cash Transfer Programme) na Západnom brehu a v pásme Gazy, kým sa z neho nestane plne financovaná národná schéma.

Ukazovatele: správy palestínskeho ministerstva pre plánovanie a administratívny rozvoj, správy Svetovej banky pre *ad hoc* styčný výbor, správy o pokroku a hodnotenia európskych programov pomoci

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní finančnej pomoci, najmä na reformu programov finančnej výpomoci pre zraniteľné skupiny Palestínčanov s cieľom

vytvoriť pre nich udržateľné podmienky, začlenenie Ústredného štatistického úradu Palestíny do regionálnych programov pomoci (MEDSTAT III)

- Zlepšiť úroveň verejného zdravotníctva a jeho správy na okupovaných palestínskych územiach v súlade s komplexnou národnou stratégiou pre zdravotníctvo, a pritom riešiť otázky súvisiace s infraštruktúrou a logistikou, financovanie zdravotníckeho sektora, ľudské zdroje v zdravotníctve a prístup k liekom vrátane pásma Gazy.

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: pridelenie prostriedkov z rozvojovej pomoci na sekundárnu a terciárnu zdravotnú starostlivosť, založenie nemocnice pri univerzite An Najah

Ukazovatele: správy Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) a správy Rozvojového programu Organizácie Spojených národov (UNDP) o indexe rozvoja

Úlohy EÚ: hoci tento cieľ v súčasnosti nespadá do hlavnej oblasti pomoci EÚ, EÚ bude naďalej poskytovať celkovú priamu finančnú podporu Palestínskej samospráve a môže podporovať akútne konkrétne zdravotnícke potreby, a to napríklad nemocniciam v pásme Gazy alebo vo Východnom Jeruzaleme.

6) Zjednodušenie správy území a prírodných zdrojov, ako aj prístupu k nim

- Vytvoriť potrebný právny a inštitucionálny rámec pre integrovaný systém vodného hospodárstva a čistenia odpadových vôd, aby sa zabezpečilo spravodlivé poskytovanie služieb a udržateľnosť zdroja vody na celom okupovanom palestínskom území a podporovať jeho vykonávanie.

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: zriadenie vodohospodárskeho regulačného orgánu, pridelenie prostriedkov na celoštátnu regionálne prepojenú sieť distribúcie vody a pridelenie prostriedkov na odsoľovanie

Ukazovatele: Hodnotenie dosiahnutých cieľov NDP v oblasti vodohospodárskej infraštruktúry (napojenie 95 % domácností na zdroj čistej vody do konca roku 2013, napojenie 65 % (Západný breh) a 92 % (pásmo Gazy) domácností na kanalizáciu a zníženie strát v sieti. Tento ukazovateľ bude po roku 2013 podrobený preskúmaniu.

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní pomoci EÚ, prípadne aj z investičného nástroja európskej susedskej politiky

- Zintenzívniť úsilie o zlepšenie prepojenia regionálnych a medzinárodných infraštruktúrnych sietí (napr. v odvetví dopravy, energetiky, vodohospodárstva, telekomunikácií atď.), najmä v regióne EuroMed.

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: Zriadenie telekomunikačného regulačného orgánu, ktorý bude podporovať hospodársku súťaž a úroveň služieb, investície do regionálneho prepojenia s Egyptom a Jordánsko, zlepšenie energetickej bezpečnosti okrem iného šírením používania obnoviteľných zdrojov energie, pridelenie prostriedkov na územné prepojenie Západného brehu a Gazy a na regionálnu cestnú sieť

Ukazovatele: výročná správa o monitorovaní NDP, správy Svetovej banky pre *ad hoc* styčný výbor

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní pomoci EÚ, a to aj pomocou nástroja technickej pomoci a výmeny informácií (TAIEX) a iniciatív partnerstva EuroMed, prípadná podpora z investičného nástroja európskej susedskej politiky (NIF)

- Uplatňovať politiky udržateľného rozvoja vedúce k vytvoreniu stratégií a iniciatív určených, okrem iného, na dosiahnutie ekologicky udržateľného hospodárskeho rozvoja a výraznejšieho sociálneho začlenenia.

Časový priebeh: strednodobý

Referenčné kritériá: úplné vykonanie národnej stratégie v oblasti životného prostredia, rozvoj a preskúmanie príslušného legislatívneho a inštitucionálneho rámca

Ukazovatele: výročná správa o monitorovaní NDP

Úlohy EÚ: Poskytovať pomoc EÚ najmä prostredníctvom budovania kapacít, podpora projektov, iniciatívy TAIEX a EuroMed

7) Zvýšenie kvality vzdelávania, výskumu a inovácií, ako aj informačnej spoločnosti na okupovaných palestínskych územiach

- Zvýšiť kvalitu vzdelávania, výskumu a inovácií, ako aj informačnej spoločnosti na okupovaných palestínskych územiach

Časový priebeh: dlhodobý

Referenčné kritériá: Pridelenie prostriedkov Palestínskej samosprávy na primárne, sekundárne a terciárne vzdelávanie, výskum, vedu a technológie; založenie štátneho fondu akademického výskumu; rozvoj vzdelávacej, kultúrnej, mládežníckej a športovej infraštruktúry, vytvorenie programu elektronickej štátnej správy, zriadenie regulačného orgánu pre telekomunikácie a zlepšenie prepojenia, palestínskeho výskumu a akademickej siete so sieťou GÉANT (Gigabit European Advanced Network Technology)

Ukazovatele: vzdelanostné ukazovatele Rozvojového programu OSN, hodnotenie, do akej miery boli dosiahnuté príslušné ukazovatele NDP pre účasť na základnom a vysokoškolskom vzdelávaní, počet úspešných palestínskych žiadostí v príslušných programoch EÚ

Úlohy EÚ: napomôcť palestínsku účasť na príslušných programoch EÚ; hoci tento program v súčasnosti nespadá do hlavnej oblasti dvojstrannej pomoci EÚ, EÚ bude naďalej podporovať program Technické a odborné vzdelávanie a príprava (TVET, ktorý bude v roku 2013 podrobený preskúmaniu)

8) Podpora práv palestínskeho ľudu vo Východnom Jeruzaleme

- Podporovať politické, ekonomické, sociálne a kultúrne práva palestínskeho ľudu vo východnom Jeruzaleme v súlade so závermi Rady pre zahraničné veci z decembra 2009 a v súlade s Palestínskym strategickým viacodborovým plánom rozvoja (SMDP) pre Jeruzalem.

Časový priebeh: nepretržitý

Referenčné kritériá: Uskutočnenie SMDP pre Východný Jeruzalem, zriadenie kontaktného miesta OOP pre Východný Jeruzalem, znovuo tvorenie palestínskych inštitúcií vo Východnom Jeruzaleme v súlade s cestovnou mapou.

Ukazovatele: Ukazovatele WHO/ demografické ukazovatele o Palestínčanoch, ktorý bývajú vo Východnom Jeruzaleme, prípadne ďalšie dostupné ukazovatele ľudského rozvoja

Úlohy EÚ: Pokračovať v poskytovaní pomoci EÚ na program pre východný Jeruzalem (vrátane bývania, hospodárskeho rozvoja, základných sociálnych služieb, ľudských práv, ochrany a šírenia kultúrneho dedičstva).

9) Zvýšené rozvojové úsilie v oblasti C

- Zvýšiť rozvojové úsilie v oblasti C.

Časový priebeh: nepretržitý

Referenčné kritériá: investície do verejnoprospešných prác alebo inštitúcií v oblasti C, zlepšenie pohybu ľudí a tovaru, rozvoja, obchodu a vývozu

Ukazovatele: Správy palestínskeho ministerstva pre plánovanie a administratívny rozvoj pre *ad hoc* styčný výbor, prijatie hlavných investičných plánov pre oblasť C

Úlohy EÚ: pokračovať v poskytovaní finančnej pomoci na palestínsky rozvoj v oblasti C¹⁴, aby sa tu udržala palestínska prítomnosť, podporovať vypracovanie hlavných palestínskych investičných plánov s cieľom povzbudiť rozvoj celého Západného brehu a udržať životaschopnosť budúceho palestínskeho štátu, obhajovať úplné a definitívne odstránenie prekážok pohybu a prístupu, ktoré je podmienkou palestínskeho hospodárskeho oživenia a usilovať sa o to, aby Palestínska samospráva v plnej miere využívala súčasné dohody a nástroje, na ktoré má právo. Humanitárna pomoc bude aj naďalej poskytovaná včas a účinným spôsobom, keď vyvstane potreba, a to v súlade s humanitárnymi zásadami.

---

¹⁴ Závery Rady pre zahraničné veci, 14. mája 2012.

PRÍLOHA: DOPLNKOVÉ CIELE

A. POLITICKÝ ROZMER

I. Politický dialóg a spolupráca

[Politický dialóg medzi EÚ a OOP]

V rámci strategickej vízie plne integrovaného a samostatného palestínskeho štátu prehĺbiť bilaterálne vzťahy a dosiahnuť užšiu politickú spoluprácu a dialóg na základe spoločných hodnôt

- (1) Zintenzívniť politický a strategický dialóg a spoluprácu v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky a usporadúvať stretnutia na rôznych úrovniach a na všetkých fórach¹⁵.
- (2) Usporiadať každý rok stretnutie EÚ a palestínskej strany po vzore asociačných rád, ktoré sa uskutočňujú s ostatnými partnermi ESP.
- (3) Čo najskôr začať rokovania o plnohodnotnej dohode pridružení, ktorá by sa formálne uzavrela po založení štátu.
- (4) Zintenzívniť kontakty medzi palestínskymi ministrami a ich európskymi partnermi.
- (5) Usporiadovať výročné stretnutia s vysokopostaveným palestínskym úradníkom v Politickom a bezpečnostnom výbore (PBV) a plánovať ďalšie stretnutia na *ad hoc* základe.
- (6) Posilniť dialóg a spoluprácu v oblasti predchádzania konfliktom, mierového a krízového riadenia a v oblasti civilnej ochrany.
- (7) Zintenzívniť spoluprácu v multilaterálnom rámci vrátane podporou úsilia OSN o vyriešenie regionálnych sporov a šíriť účinný multilateralizmus.
- (8) Prehĺbiť spoluprácu pri riešení spoločných bezpečnostných hrozieb zameranú o. i. na nešírenie zbraní hromadného ničenia a na boj proti vývozu nelegálnych zbraní.

II. Demokracia, právny štát a dobrá správa vecí verejných

[Podvýbor pre ľudské práva, dobrú správu vecí verejných a právny štát]

Vybudovať udržateľnú demokraciu s pevnými základmi postavenými na dodržiavaní ľudských práv a právnom štáte.

---

¹⁵ V decembri 2008 začali OOP a EK politický dialóg, ktorého východiskom je Spoločné vyhlásenie o politickom dialógu z roku 1997. EÚ sa priaznivo vyjadrila k žiadosti o rozvoj politického dialógu, a to v liste námestníka generálneho riaditeľa Roberta Rydberga (švédske ministerstvo zahraničných vecí) a riaditeľa Dupla del Moral (Európska komisia), 10. decembra 2009

Voľby

- (9) Usporiadať skutočne demokratické voľby na všetkých úrovniach v súlade s medzinárodnými normami.
- (10) Posilniť národný právny rámec, aby bolo domáce aj medzinárodné monitorovanie a pozorovanie volieb nezávislé a vykonávané aj občianskou spoločnosťou.
- (11) Posilniť úlohu, nezávislosť a kapacít Ústrednej volebnej komisie a zabezpečiť podporu tejto inštitúcie dostatočnými finančnými prostriedkami.
- (12) Prijat' opatrenia na zvýšenie účasti žien na politickom a demokratickom spoločenskom živote.

Justícia

- (13) Usilovať sa o nezávislé, nestranné a plne funkčné justícia v súlade s medzinárodnými normami ľudských práv, zabezpečiť riadny a spravodlivý proces a presadzovanie súdnych príkazov a rozhodnutí.
- (14) Vytvárať právne predpisy, zjednodušiť prístup verejnosti k právnym informáciám, aby sa zaistil rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých, a zriadiť fond právnej pomoci s primeranými štruktúrami, aby ju bolo možné riadne spravovať.
- (15) Regulovať prostredníctvom prijímania a vykonávania právnych predpisov právomoc špecializovaných súdov oddelením civilného a vojenského justície a obmedzením právomoci vojenských tribunálov na vojakov v službe, a zároveň zachovaním príslušnosti civilných súdov pre všetky porušenia ľudských práv a medzinárodného humanitného práva. Zlepšiť možnosti opravných prostriedkov v prípade porušenia ľudských práv a medzinárodného humanitného práva, ako aj prístup k informáciám o občianskych právach.
- (16) Sprehľadniť, aké úlohy vykonávajú jednotlivé inštitúcie v sektore spravodlivosti.

Bezpečnosť

- (17) Zintenzívniť reformu a rozvoj palestínskeho bezpečnostného sektora, inštitucionalizovať občiansky demokratický dohľad nad bezpečnostnými službami a zabezpečiť, aby v plnej miere dodržiavali ľudské práva, a to prostredníctvom vhodnej právnej úpravy a zodpovedajúcej odbornej prípravy.

Dobrá správa vecí verejných

- (18) Prijat' všetky potrebné legislatívne a správne opatrenia na vytvorenie a uskutočnenie jasnej deľby moci medzi rôznymi súčasťami verejnej správy.
- (19) Zintenzívniť úsilie štátu o splnenie Národného rozvojového plánu (2011–2013) a plánov, ktoré po ňom budú nasledovať, a to v spolupráci s medzinárodnou komunitou darcov.

- (20) Podporovať úsilie PA o splnenie národného strategického cieľa reformovať verejnú správu, aby poskytovala vysoko kvalitné a efektívne verejné služby na celých okupovaných palestínskych územiach.
- (21) Vypracovať funkčný legislatívny rámec prostredníctvom legislatívneho plánu, v ktorom budú stanovené pravidlá skúmania oprávnenosti legislatívnych iniciatív prijatých vo výnimočnom stave a podľa ktorého sa bude pri príprave budúcich právnych predpisov plne využívať nástroj TAIEX.

III. Ľudské práva a základné slobody

Zabezpečovať dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd v súlade s medzinárodnými normami a presadzovať uplatňovanie medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv

Medzinárodné humanitárne právo a medzinárodné právo v oblasti ľudských práv

- (22) Zabezpečiť dodržiavanie medzinárodného práva, najmä medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodných predpisov o ľudských právach, a to i v prípade palestínskych väzňov a osôb zaistených administratívnym rozhodnutím.

Mučenie a iné kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie

- (23) Prijat' všetky potrebné opatrenia, aby sa dodržiaval absolútny zákaz mučenia, a zaviesť vnútorné aj vonkajšie vyšetrovacie postupy, ktoré zaručia adresnú zodpovednosť páchatel'ov zlého zaobchádzania so zaistenými a vypočúvanými osobami a ich mučenia. Vytvoriť nezávislé národné mechanizmy prevencie v súlade so zásadami ustanovenými v opčnom protokole k dohovoru OSN proti mučeniu.
- (24) Prebudovať väzenské zariadenia podľa medzinárodných noriem, zaručiť, aby mali ku všetkým zaisteným osobám prístup ich obhajcovia, rodiny a organizácie pre ľudské práva, a postarať sa o to, aby príslušné ministerstvá, štátne zastupiteľstvá a súdy mali možnosť pravidelne kontrolovať väzenské zariadenia, čím sa zabezpečí používanie riadnych právnych postupov.
- (25) Poskytnúť nezávislej palestínskej komisii pre ľudské práva prístup k spisom súvisiacim s vyšetrovaním žalôb týkajúcich sa mučenia.

Základné slobody

- (26) Vypracovať komplexnú palestínsku stratégiu v oblasti ľudských práv.
- (27) Prijat' zjednotený trestný zákonník, ktorý sa riadi medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv vrátane neuplatňovania trestu smrti a ktorý posilní právne záruky pre všetky základné slobody. V plnej miere dodržiavať pozastavenie výkonu trestu smrti *de facto* a pracovať na jeho ukotvení *de jure*.
- (28) Ukončiť akékoľvek svojvoľné zatýkanie a zrušiť všetky požiadavky na bezpečnostné preverky na základe politickej príslušnosti za každých okolností (vrátane registrácie združení, prijímania zamestnancov verejnej správy, vydávania pasov atď.).

- (29) Postarať sa o to, aby k zaisteniu osôb dochádzalo len z platných trestných alebo bezpečnostných dôvodov a aby bolo podložené zatykačmi vydanými príslušnými orgánmi.
- (30) Chrániť práva občanov, aby mohli užívať základné slobody a občianske a politické ľudské práva vrátane slobody združovania a zhromažďovania, slobody prejavu, slobody náboženského vyznania alebo presvedčenia a slobody médií a ďalej bojovať proti podnecovaniu nenávisti prostredníctvom primeraného a v plnej miere uplatňovaného palestínskeho právneho rámca, ktorý je v súlade s medzinárodnými normami. Zosúladiť činnosť palestínskej komisie pre ľudské práva s parížskymi zásadami (VZ OSN 48/134).
- (31) Chrániť práva žien a dievčat, zrušiť všetky diskriminujúce ustanovenia v národných právnych predpisoch a podávať pravidelné informácie o plnení národného strategického plánu boja proti násiliu na ženách, o vykonávaní Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) a istanbulskeho akčného plánu.
- (32) Chrániť práva detí a postarať sa o to, aby boli začlenené do stratégií a systémov PA (vrátane justičného systému pre mladých) v súlade so zásadami stanovenými v dohovorech OSN o právach detí, a to najmä v protokole o účasti detí v ozbrojených konfliktoch a dohovore Medzinárodnej organizácie práce č. 182 o najhorších formách detskej práce.
- (33) Inštitucionalizovať mechanizmus podávania správ o vykonávaní zákona č. 4/1999 o právach zdravotne postihnutých osôb.
- (34) Posilniť právny rámec boja proti rasizmu, xenofóbii a diskriminácii na všetkých úrovniach.
- (35) Zlepšiť práva a ochranu obhajcov ľudských práv v súlade s deklaráciou OSN o obhajcoch ľudských práv (rezolúcia VZ OSN 53/144).
- (36) Zlepšiť ochranu politických, ekonomických, sociálnych a kultúrnych práv obyvateľov Západného brehu vrátane východného Jeruzalema a pásma Gazy.

Občianska spoločnosť

- (37) Vytvoriť priestor pre občiansku spoločnosť a vytvoriť transparentné postupy jej registrácie, aby sa posilnila jej úloha a nezávislosť v súlade s palestínskym právom a medzinárodnými normami.
- (38) Zintenzívniť dialóg a konzultácie medzi orgánmi verejnej správy a organizáciami občianskej spoločnosti.
- (39) Podporovať politiku participatívneho rozvoja a osvojenia si reforiem aj mimo sektora verejnej správy, a to zjednodušením účasti občianskej spoločnosti na rozhovoroch o politikách a reformách pre jednotlivé odvetvia prostredníctvom pravidelných štruktúrovaných konzultácií, na ktorých sa zúčastňujú rôzne zainteresované strany.

IV. Spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí

Boj proti rasizmu a xenofóbii, boj proti diskriminácii

- (40) Posilniť právny rámec boja proti rasizmu, xenofóbii a diskriminácii na všetkých úrovniach.
- (41) Potláčať trestné činy spáchané z nenávisti vrátane tých, ktoré sú motivované islamofóbiou, antisemitizmom a fóbiou z kresťanstva a z iných vierovyznaní, ktoré môžu byť podnecované rasistickou a xenofóbnou propagandou a navádzaním v médiách a na internete.

Migrácia, azyl a riadenie hraníc

- (42) Podporovať dialóg a spoluprácu o veciach migrácie a azylu a posilniť kapacity riadenia migrácie, a to aj s cieľom rozšíriť pozitívne vplyvy migrácie na rozvoj.
- (43) Podporovať zvyšovanie kapacít palestínskej samosprávy v oblasti riadenia hraníc.

Boj proti organizovanej trestnej činnosti

- (44) Sprísniť a uplatňovať vnútroštátne politiky zamerané na boj proti korupcii v súlade s medzinárodnými normami, a to predovšetkým prostredníctvom protikorupčnej komisie.
- (45) Zlepšiť kapacity orgánov presadzovania práva vykonávať policajné vyšetrowanie a zabezpečovať prevenciu a stíhanie trestnej činnosti vrátane počítačovej kriminality, finančnej trestnej činnosti a prania špinavých peňazí.
- (46) Podporiť rozvoj kapacít boja proti pašovaniu nelegálnych migrantov a obchodovaniu s ľuďmi vrátane poskytovania pomoci pri rehabilitácii obetí.
- (47) Rozvíjať odbornú prípravu a spoluprácu polície.
- (48) Rozvíjať medzinárodnú spoluprácu v oblasti prevencie a boja proti organizovanej trestnej činnosti na základe medzinárodných nástrojov, najmä Dohovoru OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu (UNTOC) a jeho protokolov.
- (49) Zintenzívniť spoluprácu v oblasti prevencie a boja proti podvodom vrátane ochrany finančných záujmov oboch strán.

Drogy

- (50) Zabezpečiť výmenu informácií o medzinárodnej spolupráci a súvisiacich osvedčených postupoch v oblasti boja proti drogám a poskytovať podporu regionálnej spolupráci v tejto oblasti.
- (51) Posilniť kapacity boja proti obchodu s drogami, a to aj prostredníctvom odbornej prípravy príslušných orgánov verejnej správy a orgánov presadzovania práva.

Boj proti terorizmu

- (52) Vykonávať príslušné právne predpisy zamerané na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v súlade s medzinárodnými (napríklad Finančná akčná skupina), európskymi a EÚ normami.
- (53) Rozvíjať spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva v boji proti terorizmu.
- (54) Rozvíjať spoluprácu v oblasti justície zameranú na boj proti terorizmu.
- (55) Zabraňovať terorizmu, a to aj podporou akcií zameraných na boj proti propagande násilného extrémizmu.
- (56) Spolupracovať pri posilňovaní úlohy OSN v mnohostrannom boji proti terorizmu, a to aj úplným vykonaním rezolúcií BR OSN č. 1267/99 a 1373/01 a uplatňovaním a presadzovaním globálnej stratégie OSN na boj proti terorizmu a vykonávaním dohovorov OSN o boji proti terorizmu.

B. HOSPODÁRSKA SPOLUPRÁCA

V. Hospodárska reforma a rozvoj

[Podvýbor pre hospodárske a finančné záležitosti]

- (57) Pokračovať vo vytváraní príslušného legislatívneho a regulačného rámca pre fiškálnu politiku a menovú reformu.
- (58) Uskutočňovať hospodárske politiky zamerané na zabezpečenie makroekonomickej a finančnej stability vrátane rozpočtových politík zameraných na zaistenie fiškálnej udržateľnosti a príslušného rámca dohľadu nad finančným systémom.
- (59) Uskutočňovať štrukturálne reformy zamerané na posilnenie hospodárskeho rozvoja a postupné zvyšovanie miery udržateľného hospodárskeho rastu.
- (60) Propagovať úlohu súkromného sektora na okupovanom palestínskom území, najmä posunom k väčšej rozpočtovej nezávislosti a zjednodušením prístupu súkromného sektora do finančného systému.
- (61) Zlepšiť ekonomické prostredie s cieľom podporiť domáce investície na okupovanom palestínskom území, najmä vo východnom Jeruzaleme, oblasti C a pásme Gazy, a prilákať doň zahraničné investície.
- (62) Vyzývať k úplnému vykonaniu dohody o pohybe a prístupe z roku 2005 a obhajovať úplné a trvalé odstránenie prekážok pohybu a prístupu ako základnej podmienky pre ekonomické oživenie, integráciu a rozvoj okupovaného palestínskeho územia vrátane Gazy.

VI. Finančná zodpovednosť a riadne hospodárenie s verejnými financiami

[Podvýbor pre hospodárske a finančné záležitosti]

- (63) Obmedziť závislosť na medzinárodnej pomoci:

- prispieť k efektívnemu, transparentnému a predvídateľnému výberu príjmov z colných konaní, ktoré v mene PA vykonáva v súlade s parížskym protokolom Izrael¹⁶
  - rozvíjať regulačný a inštitucionálny rámec a kapacity moderného daňového systému založeného na medzinárodných a európskych daňových normách vrátane dobrej správy vecí verejných v daňovej oblasti a zvýšiť príjmy z daní na účely zníženia rozpočtového deficitu
  - zlepšiť schopnosť PA riadiť hranice a vyberať príjmy
  - kontrolovať a racionalizovať opakujúce sa výdavky znížením mzdových nákladov verejného sektora a zavedením finančne udržateľného dôchodkového systému
  - postupne ukončiť čisté pôžičky v odvetví elektriny vytvorením regulačnej štruktúry, posilnením distribúcie, zvýšením výroby elektrickej energie a reorganizáciou prenosu energie
- (64) Pracovať na zlepšení riadenia pomoci a koordinácie darcov.
- (65) Vytvoriť a prijať právny rámec nevyhnutný na premenu Palestínskeho menového orgánu (PMA) na centrálnu banku.
- (66) Ďalej konsolidovať pokroky pri vytváraní pevného a zodpovedného systému hospodárenia s verejnými financiami:
- rozvíjať legislatívny rámec na posilnenie systémov hospodárenia s verejnými financiami, ktorými disponuje PA
  - zlepšiť kapacity vykazovania fiškálnych údajov a predpovedania prostredníctvom podpory pre zriadenie makrofiškálneho oddelenia na ministerstve financií
  - prijať a uplatňovať nový regulačný rámec pre verejné obstarávanie vrátane prijatia a zosúladenia príslušných miestnych predpisov a nariadení týkajúcich sa verejného obstarávania
  - zabezpečiť zvýšený dohľad nad verejnými financiami: SAACB (Štátny úrad pre audit a administratívnu kontrolu) sa stane nezávislou inštitúciou pre externý audit v súlade s normami INTOSAI, pričom bude mať značné inštitucionálne kapacity a bude sa opierať o solídny právny rámec
  - zvýšiť kvalitu interných auditov PA a decentralizovať ich
  - uplatňovať hodnotenia PEFA (verejné výdavky a finančná zodpovednosť)

Štatistické údaje

---

¹⁶ Zhrnutie predsedu *ad hoc* styčného výboru, 18. septembra 2011.

- (67) Sledovať sociálny a ekonomický vývoj na okupovanom území s cieľom poskytovať relevantné štatistické údaje ako podklad pre prijímanie politických rozhodnutí a sledovanie pokroku.
- (68) Zvýšiť kapacity národného štatistického systému v oblasti analýzy dát, šírenia dát a kvality, a pritom zlepšiť úplnosť údajov posielaných Eurostatu a dohliadnuť, aby boli posielané včas.
- (69) Ďalej rozvíjať štatistický systém založený na medzinárodných osvedčených postupoch a rozšíriť súčasnú spoluprácu dvoch štatistických úradov, ktorými sú Eurostat a palestínsky Centrálny štatistický úrad, a to aj v rámci programu Medstat III, a zároveň prispievať k vypracovaniu regionálnej stratégie v oblasti štatistickej spolupráce.

VII. Otázky súvisiace s obchodom, poľnohospodárstvom a rybolovom, trhom a reformou právnych predpisov, colné otázky

[Podvýbor pre obchod a vnútorný trh, priemysel, poľnohospodárstvo, rybne hospodárstvo a colné otázky]

PA a EÚ sa zaviazali vykonávať činnosti dohodnuté ministrami obchodu Únie pre Stredozemie vrátane obchodného plánu pre Euromed po roku 2010 a Európsko-stredozemskej charty pre podniky, ktoré používajú stredomorské partnerské krajiny ako spoločné referenčné dokumenty v záujme prehĺbenia hospodárskych a obchodných vzťahov, podpory a zvýšenia investícií, uľahčenia prístupu na trh, zlepšenia podnikateľského prostredia a povzbudenia podnikania na úrovni krajiny aj v celom regióne.

VII. i. Pohyb tovaru

Bilaterálne obchodné vzťahy

- (70) Ďalej rozvíjať obchodné vzťahy medzi Európskou úniou a Palestínskou samosprávou a prijať konkrétne opatrenia s cieľom dospieť k úplnému vykonaniu dočasnej dohody o pridružení v oblasti obchodu a spolupráce medzi EÚ a OOP (v mene Palestínskej samosprávy).
- (71) Posilniť spoluprácu medzi EÚ, Palestínskou samosprávou a Izraelom s cieľom zjednodušiť úplné vykonanie dočasnej dohody o pridružení a príslušných ustanovení parížskeho protokolu.
- (72) Uskutočňovať opatrenia, ktoré súvisia so zjednodušením obchodu s palestínskymi výrobkami a ktoré boli schválené ministrami obchodu Únie pre Stredozemie v roku 2010.
- (73) Zvýšiť adresnú zodpovednosť palestínskych inštitúcií a ďalej posilňovať administratívne a technické kapacity, a to aj prostredníctvom podpory EÚ pre budovanie inštitúcií a prípravu začlenenia do mnohostranného obchodného systému.
- (74) Stanoviť a prijať sprievodné opatrenia, ktoré zabezpečia potrebnú štrukturálnu, právnu a administratívnu podporu, aby sa zjednodušil prístup na vývozné trhy, vrátane zblížovania technických právnych predpisov.

Poľnohospodárstvo a rybolov

- (75) Čo najviac využívať dohodu medzi EÚ a OOP o ďalšej liberalizácii obchodu s poľnohospodárskymi produktmi, spracovanými poľnohospodárskymi produktmi, rybami a produktmi rybolovu a zabezpečiť jej úplné vykonanie.
- (76) Posilňovať kapacity verejného a súkromného sektora s cieľom ďalej rozvíjať odvetvie poľnohospodárstva a rybolovu, a to najmä zintenzívnením rozvoja a zlepšením kvality produkcie, aby sa v plnej miere využívali výhody plynúce z uvedenej dohody medzi EÚ a OOP.

Sanitárne a fytosanitárne otázky

- (77) Zvýšiť produktivitu, bezpečnosť potravín, zdravie rastlín a zvierat a dobré životné podmienky zvierat na okupovanom palestínskom území reformou odvetvia živočíšnej a rastlinnej výroby a tam, kde je to možné, zjednodušiť obchod.
- (78) Rozvíjať potrebné kapacity, právne predpisy a infraštruktúru s cieľom zabezpečiť primeranú úroveň sanitárnej a fytosanitárnej ochrany a ochrany životných podmienok zvierat pri domácej produkcii a plniť sanitárne a fytosanitárne požiadavky trhov, na ktoré sa dovážajú komodity z okupovaných palestínskych území, vrátane požiadaviek EÚ a medzinárodných noriem stanovených v Potravinovom kódexe (Codex Alimentarius), Svetovou organizáciou pre zdravie zvierat (OEI) a v Medzinárodnom dohovore o ochrane rastlín (IPPC).

Dohoda o posudzovaní zhody a uznávaní priemyselných výrobkov

- (79) V rámci prípravy na rokovania o tejto dohode:
- harmonizovať technické právne predpisy a vnútroštátne normy pre priemyselné výrobky s európskymi a medzinárodnými normami vo vybratých prioritných odvetviach a
  - posilniť a modernizovať orgány zodpovedné za normalizáciu, akreditáciu, posudzovanie zhody, metrológiu a dohľad nad trhom, aby dosiahli úroveň príslušných orgánov v EÚ.

Regionálna spolupráca

- (80) Posilniť regionálnu spoluprácu so susednými štátmi dokončením a upevnením siete dohôd o voľnom obchode v európsko-stredozemskom regióne.
- (81) Podieľať sa na vykonávaní dohody z Agadiru vo všetkých oblastiach, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje, a pracovať na rozšírení jej oblasti pôsobnosti na nové oblasti, napríklad na služby a investície; zároveň podporovať prístupenie ďalších členov k dohode.
- (82) Zjednodušiť začlenenie PA do mnohostranného obchodného systému tým, že sa bude naďalej obhajovať postavenie Palestíny ako pozorovateľa v Svetovej obchodnej organizácii, čo by bol prvý krok smerom k rokovaniam o jej prístupení k WTO a Svetovej colnej organizácii (WCO), a tým, že sa vytvorí nevyhnutné administratívne kapacity a právny a regulačný rámec pre splnenie požiadaviek WTO.

Clá

- (83) Ďalej rozvíjať colné predpisy, režimy a colný kódex v súlade s palermskými odporúčaniami.
- (84) Vykonať regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu.

- (85) Zúčastňovať sa na dôkladnej revízii paneuro-stredomorských preferenčných pravidiel pôvodu v rámci regionálneho dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu.
- (86) Vyvinúť moderný systém ochrany hraníc založený na efektívnom a integrovanom riadení hraníc a pokračovať v podpore zvyšovania počtu kvalifikovaných zamestnancov colných úradov v medzinárodných prístavoch.

III. ii. Právo usadiť sa, právo obchodných spoločností a služby

Právo usadiť sa a právo obchodných spoločností

- (87) Odstrániť prekážky usadzovania sa a činnosti obchodných spoločností.

Služby

- (88) Dokončiť a vykonať stratégiu na posilnenie konkurencieschopnosti palestínskeho odvetvia služieb vrátane zjednodušenia právnych a správnych predpisov pre palestínske aj európske odvetvie služieb.
- (89) Usilovať sa o postupné zrušenie prekážok, ktoré bránia poskytovaniu služieb na okupovanom palestínskom území.

Rozvoj finančných služieb

- (90) Zdokonaľovať regulačný rámec pre finančné služby vrátane odvetvia bankovníctva a poisťovníctva, auditu a trhov s cennými papiermi.
- (91) Zjednodušiť prístup malých a stredných podnikov k financovaniu a aktivovať v spolupráci s darcami a medzinárodnými organizáciami všetky finančné kanály, ako napríklad programy záruk za úvery alebo kapitálové fondy špecializované na malé a stredné podniky.

III. ii. Ďalšie kľúčové oblasti

Hospodárska súťaž

- (92) Zdokonaľovať podmienky umožňujúce hospodársku súťaž medzi podnikmi z EÚ a Palestíny, ako aj medzi palestínskymi podnikmi, a prijať systém antimonopolnej kontroly zlučiteľný so systémom EÚ.

Ochrana spotrebiteľa

- (93) Zlepšiť zlučiteľnosť právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa s cieľom nevytvárať prekážky obchodovaniu a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.
- (94) Podporovať výmenu informácií o systémoch ochrany spotrebiteľa vrátane právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa, bezpečnosti spotrebného tovaru, presadzovania právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa, vzdelávania a posilnenia postavenia spotrebiteľov a odškodňovania spotrebiteľov.

- (95) Podporovať rozvoj nezávislých spotrebiteľských združení a kontaktov medzi zástupcami spotrebiteľov.

Cestovný ruch

- (96) Poskytovať pomoc a odovzdávať si informácie a osvedčené postupy o svojich politikách a projektoch v oblasti udržateľného cestovného ruchu a zapojiť doň všetky relevantné verejné a súkromné zúčastnené strany vrátane východného Jeruzalema.
- (97) Zjednodušiť účasť Palestíny na iniciatívach EÚ typu Enterprise Europe Network.

C. SEKTOROVÁ SPOLUPRÁCA

VIII. Rovnaké príležitosti, zamestnanosť, sociálna politika, verejné zdravie

[Podvýbor pre zdravie a sociálne veci]

Rovnaké príležitosti

- (98) Zvýšiť úsilie o zaručenie rovnakých príležitostí pre mužov a ženy a ďalšie zraniteľné skupiny, napríklad zdravotne postihnuté osoby, tak vo verejnej správe, ako aj v rámci rôznych vnútroštátnych stratégií (zamestnanosť, vzdelávanie, zdravie atď.)
- (99) Efektívne bojovať s rodovo podmienenými stereotypmi a so všetkými druhmi kultúrneho a sociálneho vylúčenia alebo diskriminácie.

Zamestnanosť

- (100) V súlade s národnou stratégiou PA zlepšovať schopnosti palestínskych pracovníkov, rozvíjať a vykonávať opatrenia a stratégie podpory zamestnanosti mládeže a úplne vykonať národnú stratégiu zamestnanosti zohľadňujúcu rodové hľadisko.
- (101) Rozvíjať dialóg o základných sociálnych právach a pracovných normách zameraný na vytvorenie inkluzívneho pracovného trhu bez diskriminácie.
- (102) Pokračovať v činnostiach smerujúcich k vytvoreniu fungujúceho sociálneho dialógu, najmä rozvíjať kapacity organizácií zamestnávateľov, poskytovať zástupcom odborov a zamestnancov školenia o tom, ako viesť rokovania a kolektívne vyjednávania, a o témach súvisiacich so zdravím a bezpečnosťou v práci, a zároveň zohľadniť prebiehajúci projekt Medzinárodnej organizácie práce v Bejrúte o sociálnom dialógu.
- (103) Ďalej pokračovať v úsilí o zlepšenie schopností a riadenia existujúcej tripartitnej komisie a podporovať vytvorenie širšieho sociálneho, ekonomického a občianskeho dialógu, ktorý by dopĺňal tripartitný sociálny dialóg, prostredníctvom budovania občianskych inštitúcií (Rada pre ekonomický, sociálny a občiansky dialóg).
- (104) Posilniť kapacity pracovných inšpekcí, najmä v oblastiach zdravia a bezpečnosti pri práci, detskej práce a rodových otázok.
- (105) V rámci palestínskej stratégie sociálnej ochrany strategicky pridelovať zdroje zo štátneho rozpočtu, a to aj prostredníctvom Fondu pre zamestnanosť a sociálnu ochranu, tak, aby pokrývali náklady na systém základnej sociálnej pomoci (nepriprávkový), a pripraviť a zaviesť systém sociálneho poistenia s komplexným krytím, ktorý by bol financovaný z príspevkov.

Sociálne začlenenie a sociálna ochrana

- (106) Prijat' konkrétne opatrenia s cieľom výrazne znížiť chudobu a sociálne vylúčenie, najmä pokiaľ ide o najzraniteľnejšie skupiny obyvateľov, a posilniť sociálnu súdržnosť na celom okupovanom palestínskom území.
- (107) Vytvoriť udržateľný, spravodlivý a nákladovo efektívny systém sociálnej pomoci.
- (108) Zlepšiť a ďalej rozvíjať právne predpisy v oblasti sociálnej ochrany.
- (109) Ďalej zvýšiť inštitucionálne kapacity PA na poskytovanie efektívnych a účinných služieb vrátane organizačnej reštrukturalizácie ministerstva sociálnych vecí a postupnej decentralizácie a prevodu zodpovednosti na regionálne úrady.
- (110) Zlepšiť súčinnosť súkromných a verejných subjektov v oblasti sociálnej ochrany.
- (111) Vypracovať národnú databázu chudoby a zraniteľných skupín a vypracovať plán sociálno-ekonomických zásahov.
- (112) Úplne vykonať program finančnej výpomoci (Cash Transfer Programme) na Západnom brehu a v pásme Gazy ďalším zefektívením a stransparentnením poskytovania služieb.

Verejné zdravie

- (113) Zvýšiť úroveň verejného zdravia a jeho správy na okupovanom palestínskom území, a to aj sledovaním vykonania palestínskej stratégie pre zdravotníctvo, ktorá sa zaoberá témami súvisiacimi s infraštruktúrou, logistikou, financovaním zdravotníctva, ľudskými zdrojmi pre zdravotníctvo a prístupom k liekom.
- (114) Pokračovať v spolupráci, a to aj v regionálnom kontexte, v oblasti prevencie a kontroly prenosných a neprenosných ochorení.

IX. Výskum, informačná spoločnosť, audiovizuálna oblasť a médiá, vzdelávanie, mládež a kultúra

[Podvýbor pre výskum, informačnú spoločnosť, audiovizuálnu oblasť a médiá, vzdelávanie, mládež a kultúru]

Výskum a inovácie

- (115) Zvýšiť povedomie palestínskych výskumných inštitúcií o Európskom výskumnom priestore a rámcovom programe pre výskum a zlepšiť ich možnosti zúčastniť sa na tomto programe.
- (116) Rozvíjať vedecké a technologické kapacity so zameraním na využívanie výsledkov RP pre výskum priemyselnými a malými a strednými podnikmi na podporu inovácií a vytvárania sietí medzi súkromným a výskumným sektorom.
- (117) Vytvoriť priaznivé prostredie, a to aj na regulačnej úrovni, a pracovať na vytváraní centier excelentnosti.

- (118) Posilniť dialóg o výskume a inováciách s ostatnými stredozemskými partnerskými krajinami a s EÚ.

Informačná spoločnosť, audiovizuálna oblasť a médiá

- (119) Podporovať palestínske členstvo v sieti EUROMEDCONNECT s cieľom napojiť palestínsku výskumnú a vzdelávaciu sieť na sieť GÉANT a zabezpečiť prístup k elektronickým infraštruktúram v oblasti Stredozemia.
- (120) Pokračovať v rozvoji súhrnného regulačného rámca pre elektronické komunikačné siete a služby vrátane pravidiel a podmienok autorizácie sietí a služieb, prístupu k nim a ich prepojenia, univerzálnej služby a práv používateľov, ochrany spotrebiteľa, spracovania osobných údajov a ochrany súkromia v odvetví elektronických komunikácií, správy rádiového frekvenčného spektra a poplatkov zohľadňujúcich náklady.
- (121) Spolupracovať s európsko-stredozemskou skupinou regulačných úradov v oblasti elektronických komunikácií a s regulačnými orgánmi členských štátov EÚ v otázkach spoločného záujmu.
- (122) Zaviesť transparentný, účinný a predvídateľný regulačný systém a pokračovať v posilňovaní a zachovávaní nezávislosti regulačného orgánu v audiovizuálnom odvetví.

Vzdelávanie, mládež a kultúra

- (123) Spolupracovať na rozvoji a propagácii spoločných činností v oblasti celoživotného vzdelávania vrátane vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy v rámci palestínskej národnej stratégie, ktorá sa zameriava na zblížovanie s normami a postupmi EÚ, najmä pokiaľ ide o ženy, osoby so špeciálnymi potrebami a zraniteľné skupiny.
- (124) Riešenie potrieb v oblasti vzdelávania so zameraním na kvalitu vzdelávania na celom okupovanom palestínskom území, najmä však v oblasti C, vo východnom Jeruzaleme a v pásme Gazy.
- (125) Podporovať reformu vysokoškolského vzdelávania a posilniť medzinárodnú akademickú spoluprácu v súlade so zásadami bolonského procesu a zlepšiť výsledky vysokých škôl, najmä prostredníctvom zosúladenia tohto vzdelávania s požiadavkami trhu práce.
- (126) Podporovať rozvoj a reformy štátneho systému odbornej prípravy a vzdelávania v zmysle národnej stratégie v tejto oblasti.
- (127) Podporovať rozvoj mobility študentov a mládeže, najmä medzi pásmom Gazy a Západným brehom.
- (128) Rozvíjať mládežnícke výmeny a spoluprácu v oblasti neformálneho vzdelávania a medzikultúrneho dialógu.
- (129) Podporovať kultúrnu spoluprácu na medzinárodných fórach, ktorým je okrem iného napríklad UNESCO, s cieľom rozvíjať kultúrnu rozmanitosť, podporovať palestínske

kultúrne aktivity, chrániť a zhodnocovať kultúrne a historické dedičstvo a chrániť archeologicky významné miesta podľa príslušných noriem medzinárodného práva.

- (130) Posilniť kapacitu PA v oblasti kultúrnej politiky, zintenzívňovať kultúrnu výmenu, a to aj v rámci kultúrnych podujatí, zvyšovať kapacitu kultúrneho sektora.
- (131) Napomáhať účasť Palestíncov na programoch, ktoré EÚ podporuje v oblastiach vysokoškolského vzdelávania, mládeže a kultúry.

X. Energetika, doprava, zmena klímy, životné prostredie, voda

[Podvýbor pre energetiku, dopravu, zmenu klímy, životné prostredie, vodu]

Energie

- (132) Zvýšiť bezpečnosť dodávok energie a diverzifikovať zdroje na základe zásad energetickej politiky EÚ vrátane úplného vykonania palestínskej stratégie pre energetický sektor a ďalších konsolidačných reforiem v odvetví elektrickej energie, posilniť inštitucionálny rámec vrátane palestínskej regulačnej rady, ďalej rozvíjať kapacitu produkcie elektrickej energie a domáce a medzinárodné energetické siete.
- (133) Lepšie využívať obnoviteľné zdroje energie a politiky energetickej účinnosti, a to na základe právnych predpisov a osvedčených postupov EÚ.
- (134) Ďalej rozvíjať regionálne iniciatívy spolupráce (v oblasti elektrickej energie, plynu, obnoviteľných zdrojov energie, energetickej účinnosti) potenciálne vedúce k regionálnej integrácii trhov, rozvíjať spoluprácu v rámci stredoziemského solárneho plánu.

Doprava

- (135) Vypracovať a vykonať celoštátnu dopravnú stratégiu, ktorá bude zahŕňať aj rozvoj dopravnej infraštruktúry so zameraním na ďalšie zblížovanie legislatívneho a regulačného rámca s európskymi a medzinárodnými normami, a to najmä v oblastiach bezpečnosti všetkých spôsobov dopravy.
- (136) Zúčastňovať sa na plánovaní a vymedzovaní prioritných regionálnych infraštruktúrnych projektov v rámci budúcej trans-stredoziemskej dopravnej siete a ich prepojenie s transeurópskou dopravnou sieťou.
- (137) Zúčastňovať sa na vývoji globálnych družicových navigačných systémov v stredoziemskom regióne a využívať nástroj TAIX na urýchlené zavedenie služby EGNOS (Európska geostacionárna navigačná prekrývacia služba) v civilnom letectve a námorníctve.

Zmena klímy

- (138) Podporovať využívanie a výmenu klimatologických údajov, aby sa zlepšili kapacity vypracúvať dobre zamerané stratégie prispôsobenia sa zmene klímy a prihliadať na zmenu klímy v iných politikách.

- (139) Podporiť úsilie o prispôsobenie sa negatívnym vplyvom zmeny klímy, a to aj prijatím posúdení zraniteľnosti, podporovať stratégie prispôsobovania sa zmene klímy a snažiť sa zlepšiť odolnosť voči jej vplyvom.

Životné prostredie

- (140) Zintenzívniť spoluprácu v oblasti vodohospodárstva vrátane zapojenia PA do činností programu Európskej agentúry pre životné prostredie.
- (141) Zabezpečiť riadnu správu v oblasti životného prostredia úplným vykonaním sektorovej stratégie pre životné prostredie, dokončením akčného plánu sektorovej stratégie pre životné prostredie a ďalším rozvojom a preskúvaním príslušného legislatívneho a inštitucionálneho rámca.
- (142) Dosiahnuť zblíženie s právnymi predpismi a zásadami EÚ, ktoré sa týkajú okrem iného povoľovania, monitorovania a inšpekcie, posudzovania vplyvov na životné prostredie, kvality ovzdušia, nakladania s odpadom, ochrany prírody, priemyselného znečistenia, chemických látok a začleňovania problematiky životného prostredia do iných politík.
- (143) Preskúmať inštitucionálne štruktúry v oblasti životného prostredia, jasne vymedziť úlohy v každom odvetví a uviesť do prevádzky orgán na presadzovanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia.
- (144) Chrániť rozmanitosť životného prostredia a chrániť morské a pobrežné prostredie rozvojom príslušných politík, noriem, programov a systémov.
- (145) Posilniť rámec pre nakladanie s nebezpečným a pevným odpadom a zdokonaliť systémy riadenia sanitácie.

Integrovaná námorná politika

- (146) Vypracovať integrovanú námornú politiku dodržiavajúcu príslušné medzinárodné a regionálne dohovory (vrátane zosúladenia s predpismi EÚ) s výhľadom udržateľného rastu, vytvoriť inštitucionálne štruktúry, zriadiť chránené oblasti v súlade s barcelonským dohovorom a Všeobecnou rybárskou komisiou pre Stredozemné more.

Voda a odpadová voda

- (147) Vypracovať nevyhnutný právny a inštitucionálny rámec pre integrovaný systém správy vôd a čistenie odpadových vôd, ktorý by zabezpečil spravodlivé poskytovanie služieb a udržateľnosť tohto zdroja.
- (148) Zabezpečiť udržateľné dodávky vody obyvateľom, prepojiť nenapojené obce a znížiť úniky vody o približne 15 % (súčasný únik predstavujú 45–50 %).
- (149) Zintenzívniť spoluprácu v oblasti vodohospodárstva vrátane zapojenia PA do činností programu Horizon 2020.

D. OSTATNÉ

XI. Účasť v programoch a agentúrach EÚ

- (150) Podporovať účasť na práci agentúr EÚ a v programoch EÚ otvorených pre krajiny a partnerov ESP.
- (151) Uzavrieť rámcovú dohodu o účasti v programoch EÚ otvorených pre krajiny a partnerov ESP.
- (152) Posilniť spoluprácu s agentúrami EÚ v rámci ich regionálnych činností.

XII. Finančný rozmer

- (153) Finančný rozmer vzťahu medzi EÚ a PA prihliada na tieto priority:
  - celkový cieľ EÚ vybudovať inštitúcie nezávislého, demokratického, celistvého a životaschopného palestínskeho štátu žijúceho spolu s Izraelom v mieri a bezpečnosti
  - pokrok pri vykonávaní reforiem stanovených v prioritách tohto akčného plánu, najmä v hlavných sektoroch vymedzených pri ročnom programovaní
  - finančné potreby palestínskej samosprávy (a palestínskych utečencov prostredníctvom agentúry UNRWA) s cieľom umožniť jej poskytovanie základných služieb palestínskemu ľudu
  - príslušné nové nástroje a programy, ktoré EÚ zriaďuje v rámci svojej vonkajšej činnosti s ohľadom na potreby PA, pokrok vo vykonávaní reforiem a ich absorpčnú kapacitu.

XIII. Sledovanie a monitorovacie správy

Týmto akčným plánom sa bude riadiť spolupráca medzi EÚ a PA v najbližších troch rokoch. Akčný plán bude predložený spoločnému výboru na oficiálne prijatie.

Spoločné orgány zriadené v zmysle dočasnej dohody o pridružení, najmä podvýbory, budú podporovať a monitorovať vykonávanie akčného plánu na základe pravidelných správ o priebehu. Podvýbory, ktorých činnosť je zosúladená s novým akčným plánom, pôsobia ako hlavný nástroj na monitorovanie cieľov, ktoré boli stanovené v akčnom pláne. Tieto ciele budú doplnené o spoločne dohodnuté, konkrétne, časovo rozvrhnuté a monitorovateľné opatrenia s referenčnými kritériami, o ktorých sa každý rok spoločne rozhodne vo výboroch.

Akčný plán možno pravidelne meniť a dopĺňať resp. aktualizovať rozhodnutím spoločného výboru s cieľom premietnuť doň dosiahnutý pokrok pri riešení priorit.

Pravidelné sledovanie plnenia spoločne dohodnutých cieľov sa takisto zabezpečí pravidelným podávaním správ o pokroku obidvomi stranami.